

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003079

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Онищук Юрій Вікторович

2. Yurii V. Onyshchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-3445-0436

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 207

Назва наукової спеціальності: Водні біоресурси та аквакультура

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Водні біоресурси та аквакультура

Дата захисту: 21-08-2026

Спеціальність за освітою: Водні біоресурси

Місце роботи здобувача: Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 04372342

Місцезнаходження: вул. Обухівська, Київ, 03164, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: 04jrf5w40

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15222

Повне найменування юридичної особи: Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 04372342

Місцезнаходження: вул. Обухівська, Київ, 03164, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: 04jrf5w40

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 04372342

Місцезнаходження: вул. Обухівська, Київ, 03164, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: 04jrf5w40

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 69.25, 69.25.18

Тема дисертації:

1. Рибницько-біологічна оцінка гібрида осетрових бестера в умовах підвищеного теплового навантаження за індустріальних методів рибництва.
2. Productive and biological assessment of the sturgeon hybrid bester under conditions of increased thermal load under industrial aquaculture methods.

Реферат/анотація:

1. Дисертаційну роботу присвячено комплексній оцінці бестера, як об'єкта індустріального рибництва в умовах підвищеного теплового навантаження у процесі вирощування плідників і посадкового матеріалу в басейнах з використанням підігрітої скидної води енергетичної установки. Процеси заводського відтворення бестера та вирощування його личинок до життєстійких стадій здійснювали в умовах рециркуляційних аквасистем. Проведено тестування препарату пробіотичної дії «Субалін» у раціоні цьоголіток бестера з метою пом'якшення теплового стресу за водопостачання басейнів безпосередньо зі скидного каналу енергетичної установки. Під час вирощування дослідних груп плідників та цьоголіток бестера в басейнах у найтепліші періоди року температура води підвищувалась до рівня 31,3–33,7°C за середніх значень в окремій

декади серпня і вересня в межах 28,0–33,5°C. Вміст розчиненого у воді кисню у періоди максимального підвищення температури води знижувався до 3,5–4,3 мг O₂/дм³. Інші показники хімічного складу води істотно не перевищували нормативні значення для осетрових риб. У самок бестера з масою тіла 13,7–27,3 кг кількість отриманої овульованої ікри коливалась у межах 2,78–5,65 кг за показника коефіцієнту зрілості 18,77–23,43% (в середньому 20,76%). Як і у самок бестера, високу якість статевих продуктів отримано у самців білуги, яких використовували для отримання потомства бестера від зворотного схрещування. Розвиток ембріонів на стадіях гастрюляції становив 72–93% за середнього значення 86,6%. Вихід ембріонів після інкубації ікри в середньому становив 80,3%. Під час вирощування до життєстійких стадій в умовах рециркуляційного водопостачання молодь бестера за 31 добу досягла середньої маси 2,07 г за виживаності 72,2%, що загалом засвідчило високий рівень життєздатності риб. В умовах теплового стресу із введенням до раціону препарату «Субалін» цьоголітки бестера із початковою середньою масою 20,7–70,5 г на заключному етапі вирощування за 50–69 діб досягли середньої маси 127,3–259,5 г, що на 9,3–25,6% більше ніж у контролі за наявності статистично значущих ($p < 0,05$) відмінностей. У показниках біомаркерів окисдативного стресу та системи антиоксидантного захисту печінки цьоголіток бестера в умовах гіпертермії під впливом препарату «Субалін» відмічено ряд різноспрямованих змін щодо статистично достовірних коливань активності супероксиддисмутази та каталази. В окремих варіантах дослідів введення препарату «Субалін» до раціону сприяло адаптаційній стійкості організму риб за нейтралізації продуктів пероксидного окиснення ліпідів. Дослідження активності ензимів в організмі цьоголіток бестера показали, що за додавання до раціону пробіотика спостерігали статистично достовірне підвищення активності лужної фосфатази до 117,6%. За результатами цитогенетичних досліджень цьоголіток бестера в умовах теплового стресу загалом відмічений невисокий середній рівень цитогенетичних порушень у клітинах периферійної крові. Використання препарату «Субалін» у раціоні цьоголіток бестера в умовах гіпертермії забезпечує підвищення рентабельності виробництва до 42,6–65,5% завдяки істотному підвищенню показників приростів та загальної біомаси вирощеної риби, що позитивно позначається на собівартості продукції.

2. The dissertation work is devoted to a comprehensive assessment of the bester as an object of industrial fish farming under conditions of increased thermal load in the process of growing broodstock and fish seeds in tanks using heated discharge water of a power plant. The processes of artificial reproduction of the bester and growing its larvae to viable stages were carried out in conditions of recirculating aqua systems. The probiotic preparation "Subalin" was tested in the diet of age-0+ bester in order to mitigate heat stress when the water supply to the tanks was directly from the discharge channel of the power plant. During the cultivation of experimental groups of broodstock and age-0+ bester in tanks in the warmest periods of the year, the water temperature rose to 31.3–33.7°C with average values in separate decades of August and September within 28.0–33.5°C. The dissolved oxygen content during periods of maximum water temperature increase decreased to 3.5–4.3 mg O₂/dm³. Other parameters of the chemical composition of water did not significantly exceed the normative values for sturgeons. The amount of ovulated eggs obtained from bester females with a body weight of 13.7–27.3 kg ranged from 2.78–5.65 kg with a maturity coefficient of 18.77–23.43% (average 20.76%). As in female bester, high quality reproductive products were obtained from male beluga, which were used to obtain bester offspring from backcrossing. Embryo development at the gastrulation stages was 72–93% with an average value of 86.6%. The yield of embryos after incubation of eggs was on average 80.3%. During cultivation to viable stages under conditions of recirculating water supply, juvenile bester reached an average weight of 2.07 g in 31 days with a survival rate of 72.2%, which generally indicated a high level of fish viability. Under conditions of heat stress with the introduction of the drug "Subalin" into the diet, age-0+ bester with an initial average weight of 20.7–70.5 g at the final stage of cultivation in 50–69 days reached an average weight of 127.3–259.5 g, which is 9.3–25.6% more than in the control with statistically significant ($p < 0.05$) differences. Indicators of biomarkers of oxidative stress and the antioxidant defense system of the liver of age-0+ bester in conditions of hyperthermia under the influence of the drug "Subalin" showed a number of multidirectional changes regarding statistically significant fluctuations in the activity of superoxide dismutase and catalase. In some variants of the experiments, introduction of "Subalin" into the diet contributed to the adaptive resistance of the fish body by neutralizing the products of lipid

peroxidation. Studies of the activity of enzymes in the body of age-0+ bester fish showed that when a probiotic was added to the diet, a statistically significant increase in alkaline phosphatase activity was observed up to 117.6%. According to the results of cytogenetic studies of age-0+ bester under heat stress, a low average level of cytogenetic disorders in peripheral blood cells was generally noted. The use of "Subalin" in the diet of age-0+ bester under hyperthermia conditions ensures an increase in production profitability up to 42.6–65.5% due to a significant increase in weight gain and total biomass of grown fish, which has a positive effect on the cost of production.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Онищук Ю.В., Третьак О.М., Колос О.М. Вплив згодовування пробіотику «Субалін» на показники продуктивності гібрида осетрових (Acipenseridae) бестера першого року вирощування з використанням теплої скидної води енергетичної установки // Рибогосподарська наука України. 2024. № 1(67). С. 125–141. <https://doi.org/10.61976/fsu2024.01.125>
2. Екологічні аспекти використання теплої скидної води енергетичних об'єктів для вирощування осетрових (Acipenseridae) риб / Третьак О.М., Онищук Ю.В., Колос О.М., Ганкевич Б.О., Пашко С.М. // Рибогосподарська наука України. 2024. № 3(69). С. 42–62. <https://doi.org/10.61976/fsu2024.03.042>
3. Онищук Ю.В., Третьак О.М., Колос О.М. Вплив пробіотику «Субалін» на продуктивні показники цьоголіток гібрида осетрових (Acipenseridae) – бестера – в умовах теплового навантаження // Рибогосподарська наука України. 2025. № 2(72). С. 136–153. <https://doi.org/10.61976/fsu2025.02.136>.
4. Онищук Ю.В., Третьак О.М. Економічна оцінка використання пробіотику «Субалін» у складі раціону цьоголіток бестера, вирощених в умовах підвищеного теплового навантаження // Рибогосподарська наука України. 2025. №. 3(73). С. 320–336. <https://doi.org/10.61976/fsu2025.03.320>.
5. Цитогенетична оцінка гібрида осетрових (Acipenseridae) бестера першого року вирощування з використанням теплої скидної води енергетичної установки / Глушко Ю.М., Третьак О.М., Онищук Ю.В., Колос О.М. // Рибогосподарська наука України. 2025. № 4(74). С. 207–236. <https://doi.org/10.61976/fsu2025.04.207>
6. Онищук Ю.В., Третьак О.М., Колос О.М. До питання вирощування посадкового матеріалу бестера з використанням теплої скидної води енергетичного об'єкта // Сучасні проблеми раціонального використання водних біоресурсів : VI Міжнар. наук.-практ. конф. : матер. Київ : ПРО ФОРМАТ, 2024. С. 167–170. <https://if.org.ua/images/konf/2024kiev/2024kyiv.pdf>
7. Онищук Ю.В., Третьак О.М., Колос О.М. З досвіду виробництва посадкового матеріалу бестера в індустріальних умовах // Сучасні проблеми раціонального використання водних біоресурсів : V Міжнар. наук.-практ. конф. : матер. Київ : ПРО ФОРМАТ, 2023. С. 11–15. URL : <https://if.org.ua/images/konf/2023kiev/2023kyiv.pdf>
8. Третьак О.М., Онищук Ю.В., Колос О.М. Результати відтворення та вирощування молоді бестера за індустріальних технологій осетрівництва з комбінованою системою водопостачання // Сучасні проблеми раціонального використання водних біоресурсів : VII Міжнар. наук.-практ. конф. : матер. Київ : ПРО ФОРМАТ, 2025. С. 203–207. <https://if.org.ua/images/konf/2025kiev/2025kyiv.pdf>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0121U108905; 0124U002441

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Третяк Олександр Михайлович

2. Oleksandr M. Tretiak

Кваліфікація: д. с.-г. н., с.н.с., 06.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2300-9115

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 04372342

Місцезнаходження: вул. Обухівська, Київ, 03164, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: 04jrf5w40

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриневич Наталія Євгеніївна

2. Nataliia E. Hrynevych

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7430-9498

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Забитівський Юрій Михайлович

2. Yurii M. Zabytivskyi

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8300-0177

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут екології Карпат Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540066

Місцезнаходження: вул. Козельницька, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кучерук Анна Іванівна

2. Anna I. Kucheruk

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6721-1054

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 04372342

Місцезнаходження: вул. Обухівська, Київ, 03164, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: 04jrf5w40

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сироватка Денис Анатолійович

2. Denys A. Syrovatka

Кваліфікація: к. с.-г. н., с.д., 06.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6807-1310

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 04372342

Місцезнаходження: вул. Обухівська, Київ, 03164, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: 04jrf5w40

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бузевич Ігор Юрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бузевич Ігор Юрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Григоренко Тетяна Володимирівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна